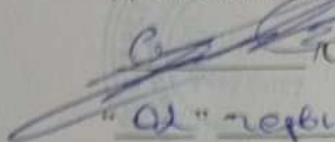

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра фінансів і банківської справи

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан економічного факультету

/Сержанов В.В./

“02” червня 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

СТРАХУВАННЯ

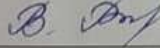
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Галузь знань	07 Управління і адміністрування
Спеціальність	072 Фінанси, банківська справа та страхування
Освітня програма	Фінанси і кредит
Статус дисципліни	обов'язкова
Мова навчання	українська

Робоча програма навчальної дисципліни «Страховання» для здобувачів вищої освіти галузі знань 07 Управління і адміністрування спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування освітньої програми Фінанси і кредит.

Розробник: **Тимчак М.В.**, доцент, к.е.н., доцент кафедри фінансів і банківської справи ДВНЗ «УжНУ»

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри фінансів і банківської справи

Протокол №11 від «20» травня 2021 року.

Завідувач кафедри фінансів і банківської справи Варцаба В.І.

Схвалено науково-методичною комісією економічного факультету протокол № 6 від «01» червня 2021 р.

Голова науково-методичної комісії Шуліко А.О.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 5	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 150	3-й	3-й
Кількість модулів – 1	Семестр:	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи – 4.5	5-й	5-й
	Лекції:	
	38	14
	Практичні (семінарські):	
	34	4
Вид підсумкового контролю: екзамен	Самостійна робота:	
	78	132
Форма підсумкового контролю: усна	Індивідуальна робота:	
	-	-

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення дисципліни є оволодіння теорією і практикою страхування, послідовне формування у студентів знань страхового ринку, набуття навиків фінансово-економічної роботи у сфері страхування, вивчення особливостей функціонування страхових організацій в умовах ринку, умов встановлення страхових тарифів, що дасть змогу ефективно використовувати страхування як механізм зниження ризиків у практичній діяльності.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в ході професійної діяльності у галузі фінансів, банківської справи та страхування або у процесі навчання, що передбачає застосування окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності.

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК05. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.

ЗК06. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні

ЗК08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ФК02. Розуміння особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.

ФК03. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

ФК05. Здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку.

ФК07. Здатність складати та аналізувати фінансову звітність.

ФК08. Здатність виконувати контрольні функції у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами вивчення навчальної дисципліни «**Страхування**» є опанування таких навчальних дисциплін (НД) освітньої програми (ОП):

ОК 1.9. Політична економія

ОК 1.13. Мікроекономіка

ОК 1.14. Макроекономіка

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «**Страхування**», вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.	ПРН01
Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем.	ПРН02
Визначати особливості функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.	ПРН03

Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування.	ПР04
Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).	ПР05
Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування.	ПР07
Формувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію.	ПР09
Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем.	ПР10
Володіти методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій у сфері фінансів, банківської справи та страхування.	ПР11
Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.	ПР16

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «**Страхування**»:

Очікувані результати навчання	Шифр ПРН
Знати, розуміти необхідність, сутність, та роль страхування у сучасних умовах розвитку економіки, орієнтуватися в законодавчо-нормативних актах, що регулюють страхову діяльність, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних галузях страхування	ПР01
Знати і розуміти теоретичні та практичні основи функціонування страхування, а також особливості державного регулювання страхового ринку	ПР02
Визначати та аналізувати особливості функціонування та структуру сучасного страхового ринку України та зарубіжних країн.	ПР03
Розуміти і знати механізм функціонування страхування та страхового ринку	ПР04
Володіти методичним інструментарієм діагностики стану страхового ринку та фінансового стану страхових компаній, оцінювати необхідність перестраховування ризиків	ПР05
Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері страхування	ПР07
Аналізувати фінансову звітність страхових компаній, визначати їх фінансову надійність та правильно інтерпретувати отриману інформацію, робити висновки за результатами аналізу.	ПР09
Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, даних страхового ринку, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують сучасний стан вітчизняного страхового ринку правильно інтерпретувати їх зміст, пояснювати їх вплив на явища і процеси в економічній системі.	ПР10

Володіти методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій у сфері страхування	ПР11
Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань, а саме: аналізувати й оцінювати страхові ризики; укладати основні види договорів страхування; визначати збитки та страхові відшкодування за видами страхування; ґрунтовно оцінювати та інтерпретувати отримані результати.	ПР16

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є:

- експрес-опитування;
- тестування;
- обговорення дискусійних питань;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- реферати, есе;
- презентації та виступи на наукових заходах;
- інші види індивідуальних та групових завдань;
- екзамен.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Оцінка знань, умінь та практичних навичок студентів з навчальної дисципліни «Страхування» здійснюється відповідно до графіка:

Модуль	
Поточний контроль за змістовий модуль 1	Поточний контроль за змістовий модуль 2
Підсумковий контроль за модуль : екзамен	

Протягом семестру студенти вивчають один модуль з дисципліни. Модуль складається з двох змістових модулів. Після виконання кожного змістового модуля (лекції та практичні заняття) здійснюється поточний контроль у вигляді письмової роботи. Студенти, які не відвідували лекції або не в повному обсязі виконали практичні завдання, до поточного контролю за змістовий модуль не допускаються.

Поточне оцінювання здійснюється за трьома складовими:

- контроль систематичності та активності роботи студента протягом семестру;
- контроль самостійної роботи;
- контроль за виконання модульних завдань.

Загальна кількість балів за семестр з навчальної дисципліни становить від 0 до 100 балів і складає середнє арифметичне балів за змістові модулі, кожен із яких оцінюється від 0 до 100 балів.

Оцінювання активності під час аудиторних занять

Систематичність та активність оцінюється за **10-ти бальною шкалою** (0,1,2...10). Якщо студент відвідав менше 50 відсотків занять, то систематичність та активність його роботи оцінюється в 0 балів.

Оцінювання самостійної роботи

Виконання самостійної роботи студентів полягає в опануванні теоретичного матеріалу дисципліни та виконанні самостійних наукових робіт. Як засіб контролю застосовується такі форми: усне опитування, участь в обговоренні дискусійних питань, презентації, тестування.

Сумарна кількість балів за виконання самостійної роботи складає **40 балів**.

1. Усне опитування, тестування, участь в обговоренні дискусійних питань, оцінюються у межах від **0 до 20 балів**.

2. Максимальна кількість балів за виконання наукових робіт та презентації їхніх результатів становить 20 балів. Тематика наукових робіт обирається студентом самостійно в межах лекцій на відповідні практичні заняття.

Студент, який має здобутки в науковій та дослідній роботі в межах навчальної дисципліни має право бути звільненим від виконання передбачених робочою програмою видів самостійної роботи з отриманням додаткових балів, зокрема:

30 балів: призер предметної олімпіади, конкурсу наукових та студентських робіт міжнародного та всеукраїнського рівня, автор (співавтор) статті у фаховому виданні;

15 балів: призер предметної олімпіади, конкурсу наукових студентських робіт регіонального рівня, автор (співавтор) статті, тез;

5 балів: призер університетських предметних олімпіад, конкурсів наукових студентських робіт, учасник науково-практичних конференцій різних рівнів тощо.

Оцінювання модульних завдань

Після виконання програми змістового модулю у визначений деканатом термін здійснюється поточний модульний контроль у вигляді письмової роботи, яка оцінюється у межах **від 0 до 50 балів**. Якщо з об'єктивних причин студент не пройшов модульний контроль у визначений термін, то він має право за дозволом деканату пройти його протягом двох тижнів після виникнення заборгованості.

Студент, який у результаті поточного оцінювання отримав більше 60 балів, має право не складати залік з дисципліни. У такому випадку в заліково-екзаменаційну відомість заноситься загальна підсумкова оцінка. Якщо студент хоче покращити підсумкову оцінку за модуль із дисципліни, він повинен складати залік.

Студенти, підсумкова модульна оцінка яких становить 35-59 балів, зобов'язані здавати залік з дисципліни. У разі, коли відповідь студента під час заліку оцінена менш ніж 60 балів, він отримує незадовільну підсумкову оцінку.

Студент, який за результатами модульних контролів отримав оцінку «F» (0-34 бали), повинен до проведення підсумкового (семестрового) контролю покращити цю оцінку принаймні до показника FX (≥ 35 балів) під час чергування викладача на кафедрі. Без такого покращання він до підсумкового (семестрового) контролю не допускається.

Незалежно від того, чи студент складає екзамен у зв'язку з тим, що в нього підсумкова модульна оцінка незадовільна (35-59 балів), чи з метою підвищення позитивної оцінки, викладач виставляє студенту оцінку, керуючись виключно рівнем його знань, виявлених на екзамені, тобто, виходячи із 100 балів (результати поточного контролю не враховуються), але при цьому виставлена підсумкова (семестрова) оцінка не може бути нижчою за підсумкову модульну оцінку.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (змістовий модуль 1)

Поточне тестування та самостійна робота						Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	Модульна контрольна робота
8,3	8,3	8,3	8,3	8,3	8,3	50
						100

T1, T2 ... – теми

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (змістовий модуль 2)

Поточне тестування та самостійна робота						Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	Модульна контрольна робота
8,3	8,3	8,3	8,3	8,3	8,3	50
						100

T1, T2 ... – теми

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Систематичність та активність	16	10	18	10
Усне опитування та участь в обговоренні дискусійних питань	5	10	5	10
Тестування	2	10	2	10
Презентації наукових досліджень	1	20	1	20
Модульна контрольна робота	1	50	1	50
Разом		100		100

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

У визначений деканатом термін здійснюється модульне контрольне оцінювання у вигляді письмової роботи (МКР), яка оцінюється у межах **від 0 до 50 балів**.

До кожного варіанта модульної контрольної роботи входять такі види завдань:

1. Розкрити суть питання (**2 по 10 балів**)
2. Назвати термін (**2 по 5 балів**)
3. Дайте визначення (**2 по 5 балів**)
4. Вибрати правильну відповідь (**5 по 2 бали**).

При оцінюванні модульної контрольної роботи враховується повнота та правильність виконаних завдань.

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

Незалежно від того, чи студент складає залік у зв'язку з тим, що в нього підсумкова модульна оцінка незадовільна (35-59 балів), чи з метою підвищення позитивної оцінки, залік відбувається в усній формі. У визначений деканатом термін здійснюється підсумковий контроль у вигляді усного заліку, який оцінюється у межах **від 0 до 100 балів**, але при цьому виставлена підсумкова оцінка не може бути нижчою за підсумкову модульну оцінку. При виставленні оцінки на підсумковому екзамені (заліку) враховується повнота розкриття суті кожного питання.

Залік оцінюється за 100-бальною шкалою, диференційованою шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та шкалою ЄКТС.

Шкала оцінювання

Шкала ЄКТС	Диференційована шкала	Мін. бал -Макс. бал
A	відмінно	90-100
B	добре	82-89
C		74-81
D	задовільно	64-73
E		60-63
FX	незадовільно	35-59
F		0-34

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

Змістовний модуль 1

Тема 1. Сутність, принципи та роль страхування

1. Необхідність і форми страхового захисту
2. Функції страхування
3. Принципи страхування
4. Роль страхування в ринковій економіці

Тема 2. Класифікація страхування

1. Поняття класифікації та її значення та її значення
2. Класифікація за ознаками страхування
3. Форми страхування та їх характеристика

Тема 3. Страхові ризики та їх оцінювання

1. Поняття й основні характеристики ризику. Ознаки страхового ризику
2. Характеристика ризиків у страховій діяльності
3. Управління страховими ризиками (ризик-менеджмент у страхуванні).

Тема 4. Страховий ринок.

1. Загальна характеристика страхового ринку
2. Структурна будова страхового ринку
3. Об'єднання страховиків та їх функції.
4. Етапи становлення та напрями розвитку страхового ринку України.

Тема 5. Страхова організація

1. Порядок укладання й ведення договору страхування.
2. Організаційна структура страхової компанії
3. Органи управління страховою компанією та їх функції.
4. Ресурси страхової компанії.

Тема 6. Державне регулювання страхової діяльності

1. Необхідність та зміст державного регулювання страхової діяльності
2. Завдання та функції державного нагляду за страховою діяльністю в Україні.
3. Порядок реєстрації, ліцензування, реорганізації й ліквідації страхової компанії

Змістовний модуль 2

Тема 7. Особисте страхування

1. Поняття особистого страхування та його класифікація.
2. Страхування життя та пенсій.
3. Страхування від нещасних випадків.
4. Медичне страхування

Тема 8. Майнове страхування

1. Поняття та особливості майнового страхування.
2. Страхування майна юридичних осіб.
3. Страхування транспортних засобів та вантажів
4. Страхування майна громадян

Тема 9. Страхування відповідальності.

1. Поняття та особливості страхування відповідальності..
2. Обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів.
3. Страхування інших видів відповідальності

Тема 10. Перестраховання та співстраховання.

1. Сутність перестраховання та його значення.
2. Основні види перестраховальних операцій
3. Види договорів перестраховання
4. Особливості перестраховання ризиків нерезидентів
5. Співстраховання і механізм його застосування

Тема 11. Доходи, витрати і прибуток страховика

1. Характеристика доходів страхових компаній.
2. Характеристика витрат страхових компаній.
3. Формування фінансових результатів страховика.
4. Оподаткування страхових компаній. Особливості оподаткування прибутку страхових компані

Тема 12. Суспільне відтворення. Суспільний продукт і його основні форми

1. Поняття фінансової надійності страховика.
2. Умови забезпечення платоспроможності страховика.
3. Страхові резерви й порядок їх формування.
4. Оцінка фінансового стану страховика.

6.2. Структура навчальної дисципліни

1	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
		лекції	практичні	лабораторні	індивідуальні	самостійна робота		лекції	практичні	лабораторні	Індивідуальні	самостійна робота
2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Модуль №1												
<i>Тема 1. Сутність, принципи і роль страхування</i>	10	2	2	-	-	6	13	1	-	-	-	12
<i>Тема 2. Класифікація страхування</i>	10	2	2	-	-	6	13	1	-	-	-	12
<i>Тема 3. Страхові ризики та їх оцінювання</i>	10	2	2	-	-	6	11	1	-	-	-	10
<i>Тема 4. Страховий ринок</i>	14	4	4	-	-	6	11	1	-	-	-	10
<i>Тема 5. Страхова організація</i>	12	4	2	-	-	6	13	1	-	-	-	12
<i>Тема 6. Державне регулювання страхової діяльності</i>	14	4	2	-	-	8	11	1	-	-	-	10
<i>Модульна контрольна робота №1</i>	2	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Усього годин за модулем 1	72	18	16	-	-	38	72	6	-	-	-	66
Модуль №2												
<i>Тема 7. Особисте страхування.</i>	10	2	2	-	-	6	11	1	-	-	-	10
<i>Тема 8. Майнове страхування.</i>	10	2	2	-	-	6	13	1	-	-	-	12
<i>Тема 9. Страхування відповідальності.</i>	14	4	4	-	-	6	14	2	1	-	-	11
<i>Тема 10. Перестраховання і співстраховання.</i>	12	4	2	-	-	6	14	1	1	-	-	12
<i>Тема 11. Доходи,</i>	16	4	4	-	-	8	14	2	1	-	-	11

витрати і прибуток страховика.												
<i>Тема 12. Фінансова надійність страхової компанії</i>	14	4	2	-	-	8	12	1	1	-	-	10
<i>Модульна контрольна робота № 2</i>	2	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Усього годин за модулем 2	78	20	18	-	-	40	78	8	4	-	-	66
РАЗОМ	150	38	34	-	-	78	150	14	4	-	-	132

6.3. Теми практичних (семінарських) занять

6.3. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Тема 1. Сутність, принципи і роль страхування	2	1
2	Тема 2. Класифікація страхування	2	-
3	Тема 3. Страхові ризики та їх оцінювання	2	-
4	Тема 4. Страховий ринок	2	1
5	Тема 5. Страхова організація	2	-
6	Тема 6. Державне регулювання страхової діяльності	2	-
7	Модульна контрольна робота №1	2	-
8	Тема 1. Особисте страхування	2	-
9	Тема 2. Майнове страхування	4	-
10	Тема 3. Страхування відповідальності	4	1
11	Тема 4. Перестрахування та співстрахування	2	-
12	Тема 5. Доходи, витрати і прибуток страховика	4	1
13	Тема 6. Фінансова надійність страхової компанії	2	-
14	Модульна контрольна робота №2	2	
Разом		34	4

6.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Тема 1. Сутність, принципи і роль страхування	6	12
2	Тема 2. Класифікація страхування	6	12
3	Тема 3. Страхові ризики та їх оцінювання	6	10
4	Тема 4. Страховий ринок	8	10
5	Тема 5. Страхова організація	6	12
6	Тема 6. Державне регулювання страхової діяльності	6	10
7	Тема 7. Особисте страхування	6	10
8	Тема 8. Майнове страхування	6	12
9	Тема 9. Страхування відповідальності	6	12
10	Тема 10. Перестраховування та співстраховування	6	12
11	Тема 11. Доходи, витрати і прибуток страховика	8	12
12	Тема 12. Фінансова надійність страхової компанії	8	10
Разом		78	134

Індивідуальна робота студентів: навчальним планом не передбачено.

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна «**Страхування**»:

- Комп'ютерний клас з базовим системним програмним забезпеченням та необмеженим відкритим доступом до Інтернет-мережі;
- Комплект мультимедійного обладнання;
- Навчальна платформа Moodle.

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Аранчій В. І., Остапенко О. М., Остапенко Т. М. Страховий менеджмент : навч. посіб. Полтава : ПДАА, 2018. 252 с.
2. Базилевич В. Д. Страхова справа / В. Д. Базилевич, К. С. Базилевич. – 6-те вид., стереотип. – К. : Знання, 2008. – 351 с.
3. Безугла В. О. Страхування : навчальний посібник / В. О. Безугла. –К. : ЦУЛ, 2008. – 584 с. 12
4. Внукова Н. М. Страхування : теорія та практика : навчальний посібник / Н. М. Внукова, Л. В. Временко, В. І. Успенко; за загальною редакцією д.е.н., проф. Н. М. Внукової. – 2-ге видання, перероблене та доповнене. – Харків : Бурун Книга, 2009. –656 с.
5. Вовчак О. Д. Страхова справа: підручник / О. Д. Вовчак. – Київ: Знання, 2011. – 391 с.
6. Говорушко Т. А. Страхування: навчальний посібник / Т. А. Говорушко, В. М. Стецюк; за ред. Т. А. Говорушко. – Львів: «Магнолія 2006», 2014. – 328 с.

7. Горбач Л. М., Кадебська Е. В. Страхування : Підручник. Київ : Кондор, 2016. 544 с.
8. Журавка О.С., Бухтіарова А.Г., Пахненко О.М. Страхування : навч. посіб. Суми : Сумський державний університет, 2020. 350 с.
9. Журавльова Т. О., Дем'янчук М. А. Страхування : навч. посіб. Одеса, 2017. 296 с. 20.
10. Плиса В.Й. Страхування: Підручник, 2-ге вид, виправлене й доповнене. Київ : Каравела, 2019. 512 с.
11. Попова Л.В., Марич М.Г., Федішин М.П. Міжнародне страхування: навч. посіб. Чернівці: ЧНУ ім. Ю. Федьковича, 2019. 184 с.
12. Русул Л.В. Ризик-менеджмент у страхуванні: навч. посіб. Чернівці: ЧНУ ім. Ю. Федьковича, 2018. 83 с. 23. Русул Л.В., Федішин М.П., Лаврук Н.А. Страхування: від теорії до практики: навч. посіб. Кам'янець-Подільський: Аксіома, 2018. 288 с.
13. Нечипорук Л. В. Теорія та практика страхового ринку в Україні / Л. В. Нечипорук. – Х.: Вид-во Національного університету внутрішніх справ, 2004. – 300 с.
14. Страхові послуги: підручник. У 2 ч. Ч. 1 / [Базилевич В. Д., Пікус Р. В., Приказюк Н. В. та ін.]; За ред. В. Д. Базилевича. – К.: Логос, 2014. – 496 с.
15. Страхування: опорний конспект лекцій (українською та російською мовами) / [Р. В. Пікус, Н. В. Приказюк, А. С. Шолойко та ін.]; за наук. ред. проф. Р. В. Пікус. – К.: Логос, 2015. – 276 с.
16. Страхування: підручник / [керівник авт. колективу і наук. ред. С. С. Осадець, д-р ек. наук, проф.]. – 2-ге вид., допов. і переробл. – К. : КНЕУ, 2002. – 599 с.
17. Страхування : практикум: навч. посіб. Вид. 2-ге, перероб. і доп. За ред. В. Д. Базилевича. Київ : Знання, 2011. 607 с.
18. Терещенко Т.Є., Заволока Л.О., Пономарьова О.Б. Страхування (у схемах, таблицях, коментарях) : навч. посіб. Дніпро : Університет митної справи та фінансів, 2020. 221 с.
19. Ткаченко Н. В. Страхування: навч. посіб. Київ: ЛіраК, 2007. 376 с.

Законодавчі акти та нормативно-правові документи

1. Законодавчі матеріали 1. Конституція України : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/254/96-вр>
2. Господарський кодекс України: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/436-15>
3. Митний кодекс України: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>
4. Податковий кодекс України: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
5. Цивільний кодекс України: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/435-15>
6. Про акціонерні товариства: Закон України від 17.09.2008 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgiin/laws/main.cgi?page=1&nreg=514-17>
7. Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань: Закон України від 15.05.2003 №755-IV [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/755-15>
8. Про державну статистику: Закон України від 17.09.1992 №2614-XII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2614-12>
9. Про ліцензування певних видів господарської діяльності: Закон України від 01.06.2000

- №1775-III [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/222-19>
10. Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів: Закон України від 01.07.2004 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi.nreg=19161-15>
 11. Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності: Закон України від 05.04.2007 №877-V [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/877-16>
 12. Про страхування: Закон України від 07.03.1996 №85/96-ВР зі змінами та доповненнями [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/85/96-%D0%B2%D1%80>
 13. Про фінансові послуги і державне регулювання ринків фінансових послуг: Закон України від 06.02.2003 № 485–IV [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>
 14. Положення про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг : Указ Президента України від 23.11.2011 № 1070/2011 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://nfp.gov.ua/content/polozhennya-pro-nackomfinposlug.html>

Додаткова література

1. Директива 2009/138/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 25.11.2009 р. про початок і ведення діяльності у сфері страхування і перестрахування (Solvency II) [Електронний ресурс] // Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг : [сайт]. – Режим доступу : <http://nfp.gov.ua/content/direktivi-es.html>
2. Комплексна програма розвитку фінансового сектора України до 2020 року : Постанова правління Національного банку України від 18.06.2015 р. № 391 [Електронний ресурс] // Національний банк України : [сайт]. – Режим доступу : <https://bank.gov.ua/doccatalog/document?id=43352266>
3. Стратегія розвитку страхового ринку України на 2012-2021 роки [Електронний ресурс] // Асоціація «Українська федерація убезпечення» : [сайт]. – Режим доступу : http://ufu.org.ua/ua/about/activities/strategic_initiatives/5257
4. Всеукраїнська громадська організація «Всеукраїнська асоціація аварійних комісарів» [Електронний ресурс] // b2btoday : [сайт]. – Режим доступу : <http://b2btoday.com.ua/id/4018066>
5. Гаманкова О. О. Ринок страхових послуг України: теорія, методологія, практика : монографія / О. О. Гаманкова. – К.: КНЕУ, 2009. – 283 с.
6. Діяльність Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг [Електронний ресурс] // Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг: [сайт]. – Режим доступу : <https://www.nfp.gov.ua/>
7. Нові вектори розвитку страхового ринку України: монографія / [Козьменко О. В., Козьменко С. М., Васильєва Т. А. та ін.]; кер. авт. проекту д.е.н., проф. О. В. Козьменко. – Суми: Університетська книга, 2012. – 315 с. 13